

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІ ПІА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІА НАВС У РЕАЛІЗАЦІІ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІА ПОРЯДКУ*

Переосмислюючи тексти західноєвропейської метафізики з характерним для неї, за термінологією Дерріда «онто-тео-телео-фало-фоно-логоцентризмом», він критикує філософський Модерн за його монологічність, зосередженість на окремих поняттях, розуміння буття як наявності. Ця критика оформилася у такий спосіб філософствування, як *деконструкція*, який, долаючи метафізику в тексті, показує обмеженість і вичерпність тих форм філософствування, які наразі використовувалися провідними напрямками класичної і сучасної західної філософії. Деконструкція полягає у знаходженні в текстах опорних понять і метафор, які вказують на несамототожність тексту та позначки його перегуків з іншими текстами.

Найважливішим неологізмом філософії Дерріда є *логоцентризм*.

Одним із основних понять філософії Жака Дерріда виступає поняття диферанс. *Диферанс* – це, одночасно, і встановлення відмінності, і відстрочка, відкладання.

Дерріда виділяв два основних значення терміну «відмінність». Перше передбачає зволікання у часі, пошук часу та сил для операції відкладання, тобто щось на зразок «часового становлення простору» та «просторове становлення часу». Друге значення: «розрізняти» — не бути тотожним, бути відмінним, іншим, не таким.

Основні праці Жака Дерріда: «Про грамотологію», «Письмо і відмінність», «Голос і феноменологія», «Поля філософії», «Росіянина», «Шпори. Стилї Ніцше», «Поштова листівка: від Сократа до Фрейда і далі», «Психея: Винахід іншого»

Цитати філософа:

- Така доля язика – відходити від тіла.
- Усюди, де вона оперує. «думка» не хоче нічого сказати.
- «Так» потребує повторення.
- Не існує ніякого кінця книги і не існує ніякого початку листа.

Люлько Валерія Андріївна
курсант 2-го курсу ННІ № 3 НАВС
Науковий керівник: Петрова Г.М.
кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії права та юридичної
логіки Національної академії внутрішніх справ

ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ГАБРІЕЛЯ МАРСЕЛЯ

Габріель Оноре Марсель (1889-1973) - перший французький філософ-екзистенціаліст. Основні твори: «Метафізичний щоденник», «Досвід конкретної філософії».

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІІ ПІА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІА НАВС У РЕАЛІЗАЦІІ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІА ПОРЯДКУ*

Під час Першої світової війни служив в «Червоному хресті». Працював у декількох літературних журналах, рецензуючи іноземну літературу. У 1920-ті роки написав кілька п'єс, поставлених у Парижі. Спочатку знаходився під сильним впливом Серена К'єркегора (протестантизм), але в 1929 році став ревним католиком. Глибока релігійність і гуманізм відокремлювали Марселя від подальших французьких екзистенціалістів (таких, як Жан-Поль Сартр). З 1945 року він захоплювався написанням музики (на слова віршів Шарля Бодлера і Райнера Марії Рільке).

Основні категорії філософії Марселя - «буття» і «володіння». Кожна людина існує як особистість, як «Я»; її буття невідчужуване від неї, воно – не щось предметне, зовнішнє, а щось внутрішнє, пережите. Навпаки, речі, предмети, об'єкти, якими володіє людина, можуть бути відчужені від неї.

Особливу роль у вченні Марселя відіграє поняття «тіло». Моє тіло є не тільки те, чим я володію, воно є також і елементом мого буття. Моє тіло – це межа між «бути» і «мати», бо наявність тіла – необхідна умова будь-якого володіння. На відміну від тіла, душа є ідеальне буття.

Світ володіння вторинний у порівнянні зі сферою буття. Але сучасна економіка і техніка підштовхують людство до того, щоб воно занурилося в світ володіння, зрадивши забуттю світ буття. І тому Марсель закликав до подолання цієї фатальної тенденції.

Людські проблеми, вважав учений, не можна вирішити засобами одного об'єктивного, суто наукового пізнання. У зв'язку з цим він протиставляв поняття «проблема» поняттю «таємниця». Проблема – те, що зустрічається на моєму шляху, вона цілком переді мною. Таємниця ж захоплює мене, становить значну частину мене самого; в неї не можна проникнути чисто раціональним шляхом.

У сфері буття місце різноманітних відносин до речей, до об'єктів займають міжсуб'єктні безпосередні відносини «я» і «ти». Ставлення до іншої людини як до «ти» є справжнім; воно протистоїть відношенню до неї як до «її», що означає зведення її до рівня речі. Ставлення до іншої людини як до «ти» прокладає шлях до Бога як абсолютного «Ти».

Найвідоміші цитати філософа:

Є лише одне страждання – бути самотнім.

Сказати людині «Я тебе люблю», означає сказати «Ти ніколи не помреш».

І так, і ні – це єдина відповідь, коли справа стосується нас самих; ми віримо і ми не віримо, ми любимо й не любимо, ми є і нам немає – це відбувається тому, що ми на шляху до мети, яку всю цілком ми бачимо й не бачимо.